

Laurillardlaan

Historische grafmonumenten op de Biezen

Op de begraafplaats de Biezen zijn vandaag de dag nog grafmonumenten te vinden van bekende personen uit het verleden van Velsen. Hieronder de grafmonumenten van Jacob Salomon van de Poll die woonde op het buiten Rozenstein, Quillaume Louis van der Hucht die woonde op het buiten Duin en Berg, Dieuwke Fontein en Justus Rudolf Wüste en zijn vrouw Olga Emma Alexandra von Gotsch die woonde op het buiten Spaarnberg, William Boerlage, een bekend notaris in Velsen, en Jacobus Christiaan Enschedé, burgemeester van Velsen. Hieronder zijn grafmonumenten waarop een eeuwig recht op rust, maar mogelijk zijn er grafmonumenten waarbij dit niet het geval is. Op heden wordt de begraafplaats de Biezen gerestaureerd en deels opnieuw beplant naar het ontwerp van de bekende tuinarchitect Louis Paul Zocher, die de aanleg op de begraafplaats ontworpen heeft in 1873. Bij deze restauratie worden op de begraafplaats voor de tweede maal veel graven geruimd om ruimte te maken voor nieuwe begravingen en daarmee de begraafplaats weer meer exploitabel te maken. Hierbij is te hopen dat de gemeente Velsen de graven en grafmonumenten van bekende personen uit het verleden spaart of een aparte plaats geeft op de begraafplaats om de herinnering aan deze personen levendig te houden voor het nageslacht. Tevens geven deze graven en grafmonumenten een waardevolle aanvulling op de fraaie aanleg van deze historische begraafplaats. Eén van de bijzondere grafmonumenten is dat van Eliza Laurillard.

In Santpoort-Zuid kennen wij de Laurillardlaan. Deze laan is bij raadsbesluit nr. 6 van 17 maart 1935 vernoemd is naar Dr. Eliza Laurillard, die als predikant, filantroop en dichter vele tientallen jaren een bijzondere plaats innam in ons land. Hij is geboren op 25 maart 1830 te Rotterdam, als zoon van Isaäk Laurillard en Maria Sommerveld. Op zeer jeugdige leeftijd verloor hij zijn vader (juni 1830). Hierna werd zijn opvoeding voortgezet door zijn vrome moeder, aan wie hij ter nagedachtenis hulde heeft gegeven in zijn werken. Al op vroege leeftijd gaf hij te kennen dat hij predikant wilde worden. Hij studeerde (vanaf 1848) en promoveerde op 13 juni 1853 tot doctor in de godgeleerdheid aan de Leidse universiteit. Hierna deed hij op 29 januari 1854 hij zijn intrede als predikant van de Hervormde Gemeente te Santpoort, na op 2 oktober 1853 zijn eerste preek aldaar gehouden te hebben. Hij was ongehuwd en verhuisde naar Santpoort samen met zijn moeder die het huishouden gaat besturen.

Hij komt te wonen in het voormalige buitentje Broekbergen dat lag op de hoek van de huidige Hoofdstraat en de Huis te Biltstraat. Dit buitentje was bij de Hervormde Gemeente in gebruik als pastorie. Zijn preken die met grote welsprekendheid werden gebracht boeide de gemeenteleden van de Hervormde

Gemeente zeer. Al snel kreeg hij uitnodiging om hoogleraar te worden in Oosterse talen vanwege zijn goede kennis van het Hebreeuws. Maar hij bleef liever gewoon predikant en ging niet in op deze uitnodigingen.

In Santpoort voelde hij zich thuis en hij wandelde veel in de omliggende natuur. Toch bleef hij maar drie jaar in Santpoort, tot 9 augustus 1857. In 1857 werd hij predikant te Leiden. Van 1862 tot 1895 was hij predikant te Amsterdam. Laurillard huwde 10 december 1863 met Anna Gerardina Wilhelmina Roos. Uit dit huwelijk worden twee zonen en twee dochters geboren.

In Amsterdam komt hij in de bloeitijd van de moderne richting binnen de Hervormde kerk in die tijd. Ook was hij hofpredikant. Buiten zijn predikantambt vervulde hij het de functie van praeses van 't Classikaal Bestuur, secretaris van het hoofdbestuur van 't Nederlands Genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, secretaris van het Amsterdams Roode Kruis Comité en nog meerdere functies. Al in zijn studententijd had Laurillard gedichten geschreven. Zijn dichters talent zou zich steeds verder ontwikkelen. Vanaf 1860 tot aan zijn dood werd bijna ieder jaar een nieuw werk van Laurillard gepubliceerd. In bonte rij wisselden bundels proza en poëzie elkaar gedurig af. Enkele van zijn werken zijn; "Nieuwjaars groet der Leidse weezen", "De Watergeuzen" in het gedenkjaar van den Briel (1872), "Balthazar Gerards" in het gedenkjaar van de gewelddadige dood van Willem de Zwijger (1884), "De zeven hoofdzonden" en "Bijbel en Volkstaal". Ook schreef hij over de afschaffing van de doodstraf. Laurillard was iemand met een veel omvattende kennis van de historie, taalkunde en de folklore. Soms bedreef hij zelfspot over zijn eigen roem in zijn werk. In 1904, nadat hij ruim 50 jaar het ambt had bediend, ging hij met emeritaat. Hij vestigde zich weer in zijn dierbare Santpoort waar hij bleef werken aan zijn dicht bundels.

Op 10 juli 1908 kwam hij na ziekte te overlijden en werd op 14 juli 1908 begraven op de begraafplaats de Biezen in Santpoort. Op initiatief van zijn vrienden werd ter ere van hem een commissie opgericht om op zijn graf een monument op te richten. Het monument is vervaardigd door steenhouwer L. Sabelis jr uit Haarlem. Voor de vervaardiging van het monument werd onder andere sympathie en geldelijke steun ontvangen van H.M. de Koningin moeder Emma en Z.K.H. Prins Hendrik. Nog steeds is zijn graf met het monument aanwezig op de begraafplaats. Helaas ontbreekt nu zijn borstbeeld dat boven op het monument stond. Desondanks is het nog steeds een eerbiedwaardig monument dat een herinnering geeft aan een beroemd en bekend Santpoorter.

*Met dank aan Cor Moolenaar uit Santpoort-Noord en de Werkgroep Straatnamen
Onderzoek van de Historische Kring Velsen, website www.hier.is/velisena.
Contactpersoon van de werkgroep is Erik Baalbergen, e-mail:
velisena@quicknet.nl.*

*Bronnen: Algemeen Handelsblad 24-3-1930 en andere persberichten uit 1930;
Noordhollands Archief Haarlem, collectie historische documentatie Velsen;*

“Kroniek van Driehuis”, Siebe Rolle 1994; Kastelen en Buitenplaatsen in Velsen, deel I en II, Jan Morren; “Zocher keert terug op De Biezen”, artikel IJmuider Courant 11-9-2004 door Jacob van der Meulen; “De Dorpskerk in Santpoort”, Henk Reefhuis, 1994.

Jan Morren

★★

© 2006 Werkgroep Straatnamen Onderzoek van de Historische Kring Velsen. Dit artikel mag uitsluitend gebruikt worden voor de rubriek Straat in Beeld in de IJmuider Courant, voor publicaties door de Werkgroep Straatnamen Onderzoek van de Historische Kring Velsen, en voor bewerking tot een artikel over de waarde van de historische grafmonumenten op de Biezen in Santpoort.

★★

Foto's: het graf van Eliza Laurillard op de Biezen in Santpoort. Straatnaambordje Laurillardlaan. (Foto's: Erik Baalbergen)

Geraadpleegde bronnen:

Algemeen Handelsblad 24-3-1930 en andere persberichten uit 1930.

Noordhollands Archief Haarlem, collectie historische documentatie Velsen, inv. nr. 1.776.1.

Siebe Rolle, Kroniek van Driehuis, Driehuis/Velsen 1994.

J. Morren, Kastelen en Buitenplaatsen in Velsen, deel I en II.

Jacob van der Meulen, Zocher keert terug op De Biezen, IJmuider Courant 11-9-2004.

Henk Reefhuis, De Dorpskerk in Santpoort, Santpoort 1994.

★★

http://www.dbnl.org/tekst/_jaa003190901_01/_jaa003190901_01_0020.htm

Opgesteld Jan Morren 30-Nov-2005, Aanvullingen en correcties: Erik Baalbergen, 1-Dec-2005.

Bron: <http://www.dbnl.org/auteurs/auteur.php?id=laur011>